

Azərbaycan Respublikası
Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin
“ ____ ” _____ 2010-cu il tarixli
qərarı ilə təsdiq edilmişdir
Protokol № _____

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MƏRKƏZİ BANKININ
İNFORMASIYA TEXNOLOGİYALARI
DEPARTAMENTİ HAQQINDA

Ə S A S N A M Ə

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

- 1.1. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İnformasiya texnologiyaları departamenti (bundan sonra - Departament) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (bundan sonra – Mərkəzi Bank) mərkəzi aparatının struktur bölməsidir.
- 1.2. Departament öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasını, “Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında”, “Banklar haqqında” və “Elektron imza və elektron sənəd haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunlarını, Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarını, Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlarını, Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin qərarlarını, Mərkəzi Bank üzrə əmrləri, sərəncamları və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.
- 1.3. Departament bu Əsasnamə ilə müəyyən olunmuş funksiyaların yerinə yetirilməsi prosesində Mərkəzi Bankın digər struktur bölmələri və qurumları ilə fəaliyyətini əlaqələndirir.
- 1.4. Departamentin ştat cədvəlini Mərkəzi Bankın sədri təsdiq edir.

2. DEPARTAMENTİN FƏALİYYƏTİNİN

ƏSAS MƏQSƏDİ

Departamentin fəaliyyətinin əsas məqsədi müasir standartlara uyğun informasiya sistemlərinin yaradılmasını, dəstəklənməsini və onların digər sistemlərlə inteqrasiyasının təşkil edilməsidir.

3. DEPARTAMENTİN ƏSAS FUNKSİYALARI

Departamentin əsas funksiyaları aşağıdakılardır:

- 3.1. Mərkəzi Bankda müasir tələblərə cavab verən informasiya sistemlərinin yaradılması, daim inkişaf etdirilməsi və bu sahədə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi;
- 3.2. İnformasiya sistemlərinin etibarlı və davamlı fəaliyyətinin təmin edilməsi;

- 3.3. Mərkəzi Bankda avtomatlaşdırmadan kənar qalan sahələrin müəyyən edilməsi, bununla əlaqədar informasiya texnologiyalarına dair tələblərin və texniki tapşırıqların hazırlanması və avtomatlaşdırma prosesinə cəlb edilməsi;
- 3.4. Proqramlaşdırılacaq məsələlərin alqopritmlərinin və proqram təminatlarının işlənilib hazırlanması;
- 3.5. İnformasiya sistemlərinin müasir standartlara uyğun olaraq digər sistemlərə inteqrasiyasının təşkil edilməsi;
- 3.6. Mərkəzi Bankda, o cümlədən Ərazi İdarələrində istifadə olunan kompüter avadanlıqlarına və proqram təminatlarına texniki – proqram xidmətinin göstərilməsi;
- 3.7. İnformasiya sistemlərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə əlaqədar Mərkəzi Bankın normativ-metodoloji bazasının hazırlanması və daim təkmilləşdirilməsi;
- 3.8. Mərkəzi Bankda istismarda olan korporativ informasiya sistemlərində elektron imzanın tətbiqinin təşkil edilməsi;
- 3.9. Mərkəzi Bankın inkişaf konsepsiyasına uyğun olaraq Departamentin strateji və taktiki planlarının və büdcə layihələrinin tərtib olunması və Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin müzakirəsinə təqdim edilməsi;
- 3.10. Mərkəzi Bankın normativ-metodoloji sənədlərində nəzərdə tutulmuş informasiya texnologiyalarına dair digər səlahiyyətlərin yerinə yetirilməsinin təşkili;
- 3.11. İnformasiya texnologiyaları məsələlərinə dair Mərkəzi Banka daxil olan müraciətlərə baxılması, məktub və sorğulara cavabların hazırlanması.

4. DEPARTAMENTİN TƏŞKİLATI STRUKTURU VƏ İDARƏ OLUNMASI

- 4.1. Departamentin təşkilati strukturu aşağıdakı bölmələrdən ibarətdir:
 - 4.1.1. İnformasiya sistemlərinin təminatı şöbəsi;
 - 4.1.2. İnformasiya texnologiyalarının inkişafı şöbəsi;

- 4.1.3. Texniki dəstəkləmə şöbəsi;
- 4.1.4. Proqramlaşdırma şöbəsi;
- 4.1.5. Elektron imza üzrə sertifikatlaşdırma şöbəsi;
- 4.2. Departament direktoru Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad olunur. Departament direktoru öz fəaliyyətini Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş vəzifə təlimatına əsasən həyata keçirir.
- 4.3. Departament direktorunun müavini və şöbə rəisləri Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad olunurlar. Departament direktorunun müavini və şöbə rəisləri öz fəaliyyətlərini İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş vəzifə təlimatlarına əsasən həyata keçirirlər.
- 4.4. Departamentin şöbələrinin fəaliyyətinə şöbə rəisləri rəhbərlik edirlər.

5. DEPARTAMENTİN İŞİNİN TƏŞKİLİ

5.1. İnformasiya sistemlərinin təminatı şöbəsi:

- 5.1.1 Mərkəzi Bankda fəaliyyət göstərən informasiya sistemlərinin etibarlı və davamlı fəaliyyətini təmin edir;
- 5.1.2 İnformasiya sistemlərinin yaradılmasında və test rejimində sınaqdan keçirilməsində iştirak edir;
- 5.1.3 İnformasiya sistemləri arasında əlaqə interfeyslərinin yaradılmasında iştirak edir;
- 5.1.4 İnformasiya sistemlərinin inzibatçılığını həyata keçirir;
- 5.1.5 İnformasiya sistemlərinin istismar reqlamentlərini hazırlayır;
- 5.1.6 İnformasiya sistemlərinin sanksiya olunmamış daxili və xarici müdaxilələrdən qorunması üçün zəruri tədbirlər görür;
- 5.1.7 İnformasiya sistemlərinin arxiv işlərini həyata keçirir;
- 5.1.8 İnformasiya sistemlərinin fasiləsiz fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün Mərkəzi Bankın Ehtiyat Mərkəzində işini təşkil edir;

- 5.1.9 Mərkəzi Bankla onun qurumları arasında “on-line” rejimli interfeysin yaradılmasında iştirak edir;
- 5.1.10 İnformasiya sistemlərinin normativ-metodoloji bazasının təkmilləşdirilməsində iştirak edir;
- 5.1.11 Şöbənin funksiyalarına aid olan məsələlər barədə müraciətlərə və məktublara cavablar hazırlayır.

5.2. İnformasiya texnologiyalarının inkişafı şöbəsi:

- 5.2.1. İnformasiya texnologiyalarının inkişafı strategiyasını hazırlayır;
- 5.2.2. İnformasiya sistemlərinin yaradılması və inkişaf etdirilməsi sahəsində beynəlxalq təcrübəni öyrənir;
- 5.2.3. Mərkəzi Bankda kompüter parkının mövcud vəziyyətini qiymətləndirir, texniki-proqram vasitələrinə olan tələbatı müəyyənləşdirir, beynəlxalq standartlara uyğun olaraq informasiya texnologiyaları vasitələrinin yeniləşdirilməsini və inkişaf etdirilməsini təmin edir;
- 5.2.4. Mərkəzi Bankın struktur bölmələrinin avtomatlaşmaya olan ehtiyaclarını və informasiya sistemlərinin yaradılması yollarını müəyyənləşdirir;
 - 5.2.4.1. Alınacaq sistemlərlə bağlı aidiyyati departamentlərlə birlikdə texniki şərtlərin hazırlanmasını və satınalma prosedurlarının hazırlıq işlərini həyata keçirir;
 - 5.2.4.2. Avtomatlaşdırılacaq sahələr üzrə məsələlərin qoyuluşunu müəyyən edir və realizasiya olunması üçün məlumatları Proqramlaşdırma şöbəsinə təqdim edir;
 - 5.2.4.3. İnformasiya sistemləri arasında əlaqə interfeyslərinin yaradılması tələblərini müəyyən edir;
- 5.2.5. İnformasiya sistemlərinin tətbiqi proseslərini planlaşdırır və idarə edir;
- 5.2.6. İnformasiya sistemlərinin normativ–metodoloji bazasının hazırlanmasını və təkmilləşdirilməsini təşkil edir;

- 5.2.7. Mərkəzi Bankın inkişaf konsepsiyasına uyğun olaraq Departamentin strateji və taktiki planlarını və büdcə layihələrini tərtib edir;
- 5.2.8. İnformasiya texnologiyaları məsələlərinə dair departamentə daxil olan müraciətlərə baxılması, məktub və sorğulara cavabların hazırlanmasını təşkil edir.

5.3. Texniki dəstəkləmə şöbəsi:

- 5.3.1. Mərkəzi Bankın inzibati binasında və qurumlarında, o cümlədən Ehtiyat Mərkəzində, Ərazi İdarələrində və 2 nömrəli Xəzinədə istismarda olan kompüter və şəbəkə avadanlıqlarına "Help Desk" xidmətini göstərir;
- 5.3.2. Mərkəzi Bankda istifadə olunan kompüter və server avadanlıqlarının virus proqramlarından mühafizəsini həyata keçirir;
- 5.3.3. Mərkəzi Bankda istifadə olunan kompüter və şəbəkə avadanlıqlarının, proqram təminatlarının inventarlaşdırılmasını aparır;
- 5.3.4. Yeni alınmış kompüter avadanlıqlarını quraşdırır və sazlayır;
- 5.3.5. Ərazi İdarələrində istismar olunan proqram təminatlarının dəstəklənməsini həyata keçirir;
- 5.3.6. Mərkəzi Bankın qurumlarından daxil olan kompüter avadanlıqlarına proqram və texniki xidmət göstərir;
- 5.3.7. Çıxış ediləcək kompüter avadanlıqlarına texniki baxış keçirir və rəylər hazırlayır;
- 5.3.8. Respublikada fəaliyyət göstərən kredit təşkilatlarının elektron məlumat kitabçasının aparılmasını həyata keçirir;
- 5.3.9. Şöbənin funksiyalarına aid olan məsələlər barədə müraciətlərə və məktublara cavablar hazırlayır.

5.4. Proqramlaşdırma şöbəsi:

- 5.4.1. Şöbənin taktiki və cari iş planına uyğun olaraq Mərkəzi Bankın proqramlaşdırılacaq məsələləri üzrə texniki tapşırıqları və alqoritmləri hazırlayır;

- 5.4.2. Proqram təminatlarının hazırlanmasını, digər sistemlərə inteqrasiyasını, test rejimində yoxlanılmasını və istismara verilməsini həyata keçirir;
- 5.4.3. Şöbə tərəfindən hazırlanan proqram təminatlarının:
- 5.4.3.1. istismar qaydalarını işləyib hazırlayır;
 - 5.4.3.2. normativ – metodoloji sənədlərə uyğun olaraq istifadəçiyə verilməsini təşkil edir;
 - 5.4.3.3. tələbata uyğun olaraq inkişaf etdirilməsini və təkmilləşdirilməsini təmin edir;
 - 5.4.3.4. mənbə kodlarının təhlükəsizlik qaydalarına uyğun olaraq saxlanılmasını təmin edir;
- 5.4.4. Şöbənin funksiyalarına aid olan məsələlər barədə müraciətlərə və məktublara cavablar hazırlayır.

5.5. Elektron imza üzrə sertifikatıya şöbəsi:

- 5.5.1. Mərkəzi Bankda istismarda olan korporativ informasiya sistemlərində elektron imzanın tətbiqini təşkil edir;
- 5.5.2. Elektron imzanın yaradılmasını, sertifikatların verilməsini və onun qüvvəsinin dayandırılmasını/bərpa edilməsini, ləğv edilməsini/geri çağırılmasını, sorğulara əsasən sertifikatlar barədə məlumatların verilməsini həyata keçirir;
- 5.5.3. İmza sahibi haqqında məlumatları, sertifikatın seriya nömrəsini, sertifikatın qüvvədə olduğu müddəti, sertifikatın qüvvəsinin dayandırılması/bərpa edilməsi, ləğv edilməsi/geri çağırılması tarixi və səbəbləri özündə əks etdirən reyestri aparır;
- 5.5.4. Elektron imza və sertifikatların təhlükəsizlik qaydalarına uyğun olaraq saxlanması üzrə arxiv xidmətlərini təşkil edir;
- 5.5.5. Elektron imza və sertifikatları planlı şəkildə dövrü olaraq yeniləşdirir;
- 5.5.6. Elektron imza və sertifikatların etibardan düşdüyü və ya etibardan düşməsi təhlükəsi olduğu halda plandan kənar olaraq elektron imza və sertifikatları yeniləşdirir;

- 5.5.7. Elektron imza üzrə sertifikatlaşdırma sistemində baş verən hər bir dəyişiklik və yeniliklər barədə imza sahiblərini xəbərdar edir;
- 5.5.8. Mərkəzi Bankda istismarda olan informasiya sistemlərinə elektron imza vasitələrinin tətbiq edilməsini və onların davamlı fəaliyyətinin həyata keçirilməsini təşkil edir;
- 5.5.9. Şöbənin funksiyalarına aid olan məsələlər barədə müraciətlərə və məktublara cavablar hazırlayır.

Mərkəzi Bankın sədri

E.S.Rüstəmov

